

← المسائل البغدادية < جوابات المسائل البغدادية

● **المسائل البغدادية / كلام واعتقادات / عربي**
al-masā'il-ul baġdādīya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
rašī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

تاریخ تألیف: ۴ صفر ۱۲۳۵ق

درباره جاویدان بودن بهشت و دوزخ، در پاسخ یکی از دینداران؛ در «فهرست تصانیف سید ...» محیط کرمانی بدین گونه شناسانده شده است: «الرسالة السابع (السادس) و العشرون فی جواب المسائل البغدادية» و برفراز رویه‌های دو نسخه در دست «در جواب مسائل بغدادیه» خوانده شده و در «فهرست کتب مشایخ» (ص ۳۱۶) تنها به نام «رساله» آمده است. (احمد منزوی)

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فبقول العبد ... الرشتی. انه قد سألتی بعض الدیانین الخیرین ان اکتب کلمات واضحة الدلالة علی ان الجنة و النار باقیان لا یتلیان و لا تنفیان، بل الله سبحانه و تعالی یقیها الی ابد الابدین و دهر الدهارین ...

انجام: و ما اشرنا الیه فی هذه الویقات کفایة لاهل الدرایة اعاذنا و ایاکم من شر الشیطان بمحمد و آله ... و السلام علی تابع الهدی. قد فرغ من تسویدها مؤلفها اللیلة الرابعة ...

[فهرست کتب مشایخ، ۳۱۶ «رساله» در معنی خلود اهل جنت و نار؛ اعلام، ۱۸۸۴/۳؛ مشار، مؤلفین ۳۷/۵]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۱۳/۵-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: احمد بن اسماعیل ترشیزی نامقی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۷ص (۲۱۳-۲۲۹) [عکسی ف: ۱-۳۵۸]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۰/۲۹-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۳ق؛ مصحح؛ ۷ص (۳۷۰-۳۷۶) [عکسی ف: ۱-۳۵۸]

● **المسائل البغدادية / فقه / عربي**

al-masā'il-ul baġdādīya

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۵۵

از ابوالقاسم محقق اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۹۸۷ق [القبائی: ۵۱۶]

← مسائل البهبائية < اجوبة مسائل البهبائية

● **المسائل البهبائية فی بعض الاحکام البیانية / فقه / عربي**

al-masā'il-ul bihbahānīyya fī ba'd-il aḥkām-il

افشار، محمود، ۱۲۷۲ - ۱۳۶۲ شمسی

afšār, mahmūd (1893 - 1983)

در پاسخ به لرد کرزن به فرانسه، سندی برای قرارداد ۱۹۱۹ چاپ ۱۹۱۸، ژنو.

[کتاب شناسی تمدن ایرانی ۳۹۸/۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۵۱۰-ف

بی کا، بی تا [فیلمهاف: ۳-۱۶۴]

● **المسائل الباحثة عن معانی الأقوال الحادثة / كلام و**

اعتقادات / عربي

al-masā'il-ul bāḥiṭa 'an ma'āni-l a'qwāl-il ḥādīṭa

قاسمی، حمیدان بن یحیی، ۶ قمری

qāsemī, hamīdān ebn-e yaḥyā (- 12c)

مسائل چندی است درباره مباحث توحید و صفات الهی که مؤلف مطرح کرده و با اختصار در آنها طبق مذهب زیدی گفتگو می کند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۷۴۰۷/۹

آغاز: مسأله کیف يجوز التفكير فی اثبات ذات الله سبحانه مشاركة لذوات الجواهر و لذوات الأعراض فی الذاتية؛ انجام: مع عدم الفرق بین المحدث و المحدث فی المعنی و هو حصول کل واحد منهما بعد أن لم یکن.

خط: نسخ، کا: حسین بن قاسم بن حسین الداعی، تا: ۱۳۳۶ق؛ ۴گ

(۱۳۷پ-۱۴۰ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۹-۲۰۶]

← المسائل البجنوردية < اجوبة المسائل البجنوردية

← المسائل البحرية < اجوبة المسائل البحرية

● **مسائل برلینیة / گوناگون / فارسی**

masā'el-e berlīniye

قزوینی، محمد، ۱۲۵۶ - ۱۳۲۸ شمسی

qazvīnī, mohammad (1877 - 1949)

یادداشت‌ها و تعلیقات و نوارد محمد قزوینی است از اکتوبر ۱۹۱۵ تا ۱۹۲۰ در برلین، در یادداشت‌های قزوینی جلد ۱۰ چاپ شده است.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۱۸۶

ج ۱؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ ۳۵۲گ، ۲۰سطر (۱۴×۹)، اندازه:

۱۷×۱۰سم [ف: ۱۷-۳۱۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۹۱۸۷

ج ۲؛ کاتب = مؤلف؛ بی تا؛ ۳۲۱گ، ۱۸سطر (۱۵×۸/۵)، اندازه:

۱۷×۱۰سم [ف: ۱۷-۳۱۵]

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و نه؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276267

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳

المحاسب ومنه: قل كفى بنفسك اليوم عليك حسيبا
شرح مزجی است بر خطبة البيان كه به امام على عليه السلام
منسوب است؛ خط: نستعليق، بی كا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛
۱۰گ (۱۶۴-۱۷۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۵- ۲۵۵۴]

شرح الخطبة البطحية < شرح الخطبة التنجیة

شرح خطبة تحریر القواعد المنطقية / منطق / عربی
š.-u xuṭbat-i taḥrīr-il-qawā'id-il-manṭiqīyya
وابسته به: تحریر القواعد المنطقية فی شرح رسالة الشمسية؛ قطب
الدين رازی، محمد بن محمد (۶۹۴-۷۶۶ق)
شرحی مزجی است بر خطبه شرح شمسية قطب الدين رازی.

اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهيم؛ شماره نسخه: ۷۵/۴
آغاز: بسملة ان ابهي درر اعلم ان للمنطقين طرفا في تصدير
الكتاب بعضهم يصدر الكتاب بالاجمله الاسمیه الدلالة على
الدوام؛ انجام: وهی الجارحة والمراد وهی النعمة لانه اذا جمع
اليد على الايدي على الايادي يكون المراد منها النعم واما اذا كان
بمعنى الجارحة فلا يجمع على الايادي الله يعلم تم سنه ۱۲۳۱
خط: نسخ و نستعليق، بی كا، تا: ۱۲۳۱ق؛ كاخذ: شكري، جلد:
تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۲۹۶-۳۰۲ر)، اندازه: ۲۰/۵×۱۵سم [دو
کتابخانه اراک: - ۱۰۳]

شرح خطبة تحریر القواعد المنطقية / منطق / عربی
š.-u xuṭbat-i taḥrīr-il-qawā'id-il-manṭiqīyya
وابسته به: تحریر القواعد المنطقية فی شرح رسالة الشمسية؛ قطب
الدين رازی، محمد بن محمد (۶۹۴-۷۶۶ق)

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۲۲۲/۳
آغاز: ان ابهي درر تنظم ببنان البيان ابهي اسم ان و هو افعال
التفضيل من البهاء و هو الحسن الفائق
خط: نسخ، بی كا، بی تا؛ ۶گ (۱۵۲-۱۵۷ر)، ۱۹ سطر، اندازه:
۱۸×۱۰سم [ف: ۲- ۲۰]

شرح خطبه تنجیة < شرح الخطبة التنجیة

شرح الخطبة التنجیة = شرح الخطبة البطحية =
ارشاد المسترشدين / شرح حدیث / عربی
š.-ul xuṭbat-it taṭnājīyya = š.-ul xuṭbat-il baṭḥīyya =
iršād-ul mustaršidīn
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
rašī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)
وابسته به: الخطبة الطنجیة = الخطبة التنجیة؛ منسوب به علی بن

اهل البيت آن است كه راسخون علم بعد از پیغامبر صلی الله علیه
و سلم ائمه معصومین اند سؤال اگر گویند بغیر از ایشان نیز راسخ
علم بوده اند چگونه تو استثنا باینه صادقین علیهم السلام کردی
جواب از بهر آنکه ایشان اهل بیت رسولند و یزدت تعالی علم
بخاندان رسول فرستاد و غیر ایشان راسخانی مجازی باشند ... انا
متکلم بكل لغة فی الدنيا دلیل بر صحت این قول آنست که اجماع
امتست که امیرالمؤمنین علی علیه السلام بهفتاد و دو زبان که
در عالم مشهور است با همه زبان ایشان سخن گفته است و این یک
علامت بود از علامت امامت ... انا معصوم من عند الله ... دلیل بر
صحت این قول آنست که اگر امیرالمؤمنین علی علیه السلام بنور
امامت معصوم نبود یزدت تعالی روز غدیر خم بحکم آیه یا ایها
الرسول بلغ ما انزل الیک او را وصی محمد نکردی زیرا وصی
محمد بحق کسی باشد که همچون پیغامبر علیه الصلوة و السلم
معصوم بود و از واجب العصمة علی علیه السلام دریازده فرزندان
علیهم السلام عصمت اثر کرده زیرا که عصمت در امام شرطست
... این گفتارها و دیگر بیانات او نشانه تشیع اوست. نسخه ذیلاً
ناقص و موجودی تا انا موصوف بتسعمائة و تسع و تسعون صفات
... می باشد؛ خط: نسخ خوش، بی كا، تا: قرن ۱۲؛ دارای سرلوح
مذهب، مجدول؛ كاخذ: نخودی، ۴۸گ، ۱۰ سطر (۱۱/۱×۳/۵)،
اندازه: ۱۵/۸×۹سم [ف: ۱۴- ۱۳۶]

۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۴۵/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این رساله ای است در بیان
شرح خطبة البيان حضرت شاه مردان و میر میدان اما متقیان و
حبیب حضرت سبحان
خط: نستعليق، بی كا، تا: ۱۱۱۵ق؛ جلد: تیماج مشکي، ۱۲گ
(۶۶-۷۶پ)، اندازه: ۱۹×۱۵/۵سم [ف: ۲- ۴۱۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۸۵۰۳

آغاز: بسملة، سخن اول بنام آن معبود کوست فی الارض و السماء
موجود؛ انجام: روز دریا گذشت همچون برق گشت فرعون
ناسلیان غرق
خط: نستعليق، بی كا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش
۲۸۵۰۲ [رایانه]

۱۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه: ۸۹/۳

آغاز: روایتست از عبدالفتاح رضی الله عنه که او از معجان خاندان
بود و او از عبدالرحمن مکی؛ انجام: یعنی منم که موصوف بهزار
صفت از اوصاف خدای تعالی بغیر از الوهیت او و امر ... او کما
قال الله سبحانه و تعالی الاله الخلق و الامر و تبارک الله.
مؤلف در این رساله قسمت‌هایی از خطبة البيان امیرالمؤمنین علیه
السلام را ذکر کرده و به تأویل و تفسیر آن با استفاده از آیات و
روایات پرداخته است؛ خط: نستعليق، بی كا، بی تا؛ جلد: تیماج
قهوه‌ای، ۱۲گ (۲۴-۳۵ر)، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: مخ]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۸/۱۱۵-۸۶۶۵/۲۴

آغاز: ومنه حسبك الله و من اتبعك ای هو كافيك. والحسب

توضیح جهات ادبی و لطائف عرفانی و مصدر به مطالب
مقدماتی از فائده و آداب دعاء و سند این دعاء.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و
آله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین اما بعد... ان المولی
الافخر و النور الأزهر ذالفهم السليم و الادراک المستقیم ... قد
طلب من الفقیر ... بیان بعض اشارات الدعاء العظیم المشهور
بدعاء السمات ...

انجام: ولما كانت الاسماء مضمحلة فانية عند المسمى فتقول
لا يعرفها سواه و المعنی فی کلنا الحالتین واحد لا یتغیر فافهم هذا
السر المنتمی الی المعنی و بسط المقال مقام اخر ولكن هذا
ایراده فی شرح الدعاء علی نهج الاجمال و الاختصار و صلی الله
علی محمد و آله الطاهرین

چاپ: ضمن «مجموعه رسائل» مؤلف چاپ شده است.
[دنا ۶۸۷/۶ (۲۴ نسخه)؛ الذریعه ۲۵/۱۸ «کشف الحجاب عن دعاء
المستجاب»؛ فهرستواره منزوی ۵۴۸/۷]

۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه: ۵۴۲

آغاز: برابر؛ انجام: قد فرغ من تسوید هذه ... فی سنة ۱۲۳۸ فی
جامع الکوفه ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۸ق، جا: کوفه؛ محشی؛ کاغذ:
سفید، جلد: تیماج مشکى، ۴۷ص، ۲۳ سطر (۱۵×۹)، اندازه:
۱۶×۹/۵سم [ف: ۱-۲۲۶] ...

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۳۱/۱

آغاز: متقربا من قرون الغنم و یقرأ کالواحد منهم فی القرن هذا
الدعاء

خط: نستعلیق هندی، کا: حسن بن امان الله دهلوی عظیم آبادی، تا:
چهارشنبه ۲۵ شعبان ۱۲۴۳ق، جا: کربلا؛ افتادگی: آغاز؛ از روی
خط مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز، اندازه: ۱۴×۱۱سم [ف: ۱-۱۸۹]

۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۶۳/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۳ق، جا: کوفه؛ مصحح،
محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷ص، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۴۴]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۷۵/۳

نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳-۶۶]

۴. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه: ۲۰

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد فیقول ... ان المولی الافخر والنور
الازهر ذالفهم؛ انجام: وقد قال الشاعر: ومن حضر السماع بغير
قلب x ولم یطرب فلا یلم المغنی

خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه ۲۱ شوال ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج
قهوه‌ای، ۸۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اوراق عتیق: ۱-۸۹]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۴/۶-۹/۱۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن حسن لاهیجانی، تا: چهارشنبه ۲۰

š.-e do'ā'-es-samāt

محمد مؤمن بن علی نقی، ق ۱۲ قمری
mohammad mo'men ebn-e 'alī naqī (- 18c)

ترجمه و شرح مختصری است بر دعای معروف به سمات، و
گویا بیشتر بهره شارح در این شرح از کتاب «صفوة الصفات»
کفعمی می‌باشد که در شرح همین دعا نگاشته شده است.
آغاز: الحمد لله الذى جعل الدعاء ذریعة لتلیل المطالب و المرام ...
و بعد بمسامع ارباب ذکا و بصیرت می‌رساند
[دنا ۶۸۷/۶؛ فهرستواره منزوی ۵۴۸/۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۸۲۱

آغاز: برابر؛ انجام: و در حدیث دیگر وارد است که درجه ایست
خط: نسخ عرب و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مصحح؛ مهر: «افوض
امری الی الله عبده سید محمد الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج
قرمز، ۳۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۹/۵سم [ف: ۱۸-۱۸]

شرح دعاء السمات / شرح دعا / عربی

š.-u do'ā'-is-samāt

حسینی، عبدالله بن محمد رضا
hoseynī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā

تاریخ تألیف: جمادى الثاني ۱۲۱۳ق

شرح مزجی مختصری است بر دعای سمات.
آغاز: بسمله الحمد لله الذى جعل الدعاء ذریعة الی کشف الغماء
و وسیلة الی دفع البلاء ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۳۵۶

آغاز: برابر؛ انجام: و هذا آخر ما جرى به القلم و سمحت به البر
الخاطئة ... فقد تم ... علی يد مؤلفه و صلی الله علی محمد و آله
اجمعین.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: غره جمادى الثاني
۱۲۱۳ق؛ مصحح؛ از ص ۱ تا ۵ مطالبی در خصوص دعای سمات
به فارسی؛ مهر: «عبده محمد الموسوی»؛ در پایان نسخه بندی در
فقه از افادات سید مهدی خراسانی؛ واقف: محمد بن حسن بن
علی موسوی، ۱۴ رجب ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰ص،
۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۹سم [ف: ۵۰-۱۲۷]

شرح دعاء السمات / شرح دعا / عربی

š.-u do'ā'-is-samāt

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
rašī, kāzem eb-n-e qāsem (1798 - 1843)

به درخواست: ملا علی اصغر نیشابوری

تاریخ تألیف: یکشنبه ۵ شعبان ۱۲۳۸ق؛ محل تألیف: کوفه
شرحی است مزجی بر دعای سمات، مشتمل بر ترجمه متن دعا و

که بدانها در خطبه مذکور اشاره شده بیان می شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۹۴

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قد اتانی شهوراً قبل ذلك كتاب كريم و خطاب فخيم من الجنب المستطاب؛ انجام: و شرح هذه الاسرار و لكن قد ذكرنا أن الميسور لا يسقط بالمعسور و الى الله ترجيح الامور ...

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ تملک: محمد جواد بهبهانی؛ جلد: تیماج مشکى، ۱۱۸ گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۱۴سم [ف: ۱۳ - ۱۸۷]

شرح خطبة شرح الوافية (المتوسط) < شرح الفاظ خطبة الوافية في شرح الكافية

شرح خطبة شوح المطالع / ادبيات / عربی

š.-u xuṭbat-i š.-il-maṭāli'

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۶۸/۵

آغاز: الحمد لله حق حمده [و] الصلاة على رسوله و عبده، الحمد لله قد كفانا مؤنته بما سيحى ان شاء الله تعالى و فياض صيغة مبالغة في الاصل؛ انجام: تسهلا للامر على المتبدى و الا فشرحها على ما ينبغي لا يتم الا في المجلدات

خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱، جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۴ص (۳۶-۴۹)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹/۳×۱۲/۵سم [ف: ۴۳ - ۱۱۰]

شرح خطبة شرح الملخص / هیت / عربی

š.-u xuṭbat-i š.-il-mulaxxas

وابسته به: شرح الملخص فی الهیة؛ قاضی زاده رومی، موسی بن محمود (۸۱۵-)

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۲۱۰/۳

آغاز: الحمد ای جنسه اوجمیع افراده اوالفرد الاكمل منها لله ثبوتنا قصریا كما يفيد لام الاختصاص على المشهور وهو اما حقيقي و اضافی و الاول على الاخير خال عن التكليف عند الكل بخلاف؛ انجام: و اما كون الجميل صفة للفعل و هو اختياري لاحاجة الى التقية فقيه ما فيه و ربما يوجد فيها المقام حاشيه منسوبة الى الشارح و لم يثبت نسبتها اليه

شرح الملخص فی الهیة» نگاشته قاضی زاده رومی ۸۱۵ق متنی معروف در نجوم است در این رساله کسی به شرح و تحشیه خطبه و دیباچه این شرح مبادرت ورزیده است احتمال دارد این خود حاشیه شرح ال. خصص بوده که تا آخر ادامه داشته ولی کاتب تنها بخش حاشیه دید. حه را کاتب کرده؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه. مذهب، ۵ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۱۶سم [ف مخ - ۳ - ۱۱۸۹]

افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، ۵ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۷سم [ف: ۵ - ۷۴۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۵۸۵/۳

آغاز: برابر؛ انجام: و مصلين على رسوله و على آله الطيبين و حامتہ الاقربین ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی، ۱۲ گ (۵۴پ-۶۶ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۴۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۸۷

آغاز: برابر؛ انجام: على المحتاج الجلال ... الاقربین تمت خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [الفبائی: - ۳۳۵]

شرح خطبة شرح الشمسية / متطق / عربی

š.-e xotbat-i š.-iš-šamsīyya

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۶۸/۱

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و عليك التوكل يا كريم و لك الحمد و التسليم الحمد [لله] الذي سن ميزان العدل في القضايا؛ انجام: و الصواب في الفكر و تحيز اي يتعدى و الازمة جمع زمان البعير و الله اعلم بالصواب

شرحی است بر خطبه شرح شمسیه که مؤلف از آن به «الحواشی القطیبه» تعبیر کرده است، نگاشته شده برای فرزند مؤلف شمس الدین محمد؛ خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۵ص (۲ - ۶)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹/۳×۱۲/۵سم [ف: ۴۳ - ۱۰۹]

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۱۶/۲

آغاز: ان ابهی درر، اعلم ان للمصنفین طرقا فی تصدیر الكتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مومن بن عبدالرضا موسوی خطیب قزوینی، تا: رجب ۱۰۲۱ق؛ ۴ گ (۳۵-۳۸)، اندازه: ۱۹/۵×۱۳سم [نسخه پژوهی: ۳ - ۱۱۹]

شرح خطبة شرح قصيدة العمري / فضایل و مناقب / عربی

š.-u xuṭbat-i š.-i qaṣīdat-il-'amrī

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، ۱۲۷۶ - ۱۳۶۰ قمری

kermānī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e mohammad karīm (1860 - 1941)

وابسته به: شرح القصيدة اللامية؛ رشتی، کاظم بن قاسم (۱۲۱۲-۱۲۵۹ق)

به درخواست: شیخ محمد باقر بن علی رضا یزدی

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۹ رجب ۱۳۳۶ق

شرح جامعی است بر خطبه شرح سید کاظم رشتی بر قصیده عبدالباقی عمری که در مدح حضرت موسی بن جعفر علیه السلام سروده است. در آن جهات ادبی و مطالب عقلی و علمی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۲۶۷

آغاز: و قال فی کتابه القیسات. هناك شك من معضلات الشكوك؛ انجام: فاذن هو خارج عن حد حقيقة القياس بقيد لذاته فاستيقن لماتلى عليك واستقم كما امرت. خط: نستعليق، بی کا، تا: ۱۲۰۵ق؛ واقف: عضدالملک، قرن ۱۳؛ کاغذ: استانبولی، جلد: پارچه، ۳ص (۲۱-۲۳)، اندازه: ۲۲x۱۴سم [ف: ۱-۵۵۴]

● فوائد المتفرقة / گوناگون / عربی

favā'ed-ol mutifarriqa

آقامحمد علی کرمانشاهی، ۱۱۴۴ - ۱۲۱۶ قمری

āqā-mohammad 'alī kermānshāhī (1732 - 1802)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۲ شعبان ۱۱۸۵ق

شامل: ۱. فائده فی صیغ النکاح؛ ۲. فائده فی الخطبة قبل العقد؛ ۳. فائده فی تحدید الموازين من الدرهم و غیره؛ ۴. فائده فی رفع و جمع الاسنان؛ ۵. فائده فی تحدید الکربالمساحه؛ ۶. فائده فی الدعاء فی کل لیلۃ من شهر رمضان؛ برای شیخ خود (شیخ جعفر) ساخته است.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۸۱۲/۱

خط: نسخ، کا: حیدرعلی بن محمد زکی کرمانشاهی، تا: یکشنبه ۱۴ رجب ۱۱۸۷ق، قطع: بیاض رقی [رشت و همدان: ف: - ۱۵۶۸]

● فوائد المتفرقة / گوناگون / عربی

fawā'id-ul mutifarriqa

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

چند قاعده و مطلب فلسفی و اصول فقه را تحت عناوین «قاعده، فیده» توضیح و شرح می دهد: قاعده: فی ان الشیء تحتاج لظاهر ما یمكن فی حقها الی متمات و مکملات؛ قاعده: لاجادث الا و هو مستند الی الله، تألیف این قاعده در ۴ ربیع الثانی ۱۲۵۹ به پایان رسیده است؛ قاعده: اذاشک فی مدخلية الغير فی احداث الصنع ... فالاصل و القاعدة تقتضی ان یكون مستنداً الی الله؛ قاعده: کلاماً یحتاج الیه المصنوع الفقیر ... یجب علی الله ان یوجده؛ فائده: فی الکلی و الجزئی، فائده: فی الاسم و المسمی، فائده: فی الصحیح و الاعم، فائده شریفة یتعلق بالاومرا و التواهی.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه: ۳۵۳/۲

آغاز: بسمله، لا شک و لاریب ان الاشیاء تحتاج لظاهر ما یمكن فی حقها الی متمات و مکملات خط: نسخ، کا: رجعی بن عباسعلی خویی، تا: ۱۲۵۹ق، در زمان حیات مصنف؛ تملک: ملا محمد جعفر بن ملا حسن مرحوم ایواغلی؛ جلد: مقوایی، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۲x۱۷سم [ف: - ۱۷۷]

محترمین شریک و رفیق حضرت ایشان بودند و حضرت و حضرت ایشان بودند و حضرت ایشان اول در دیار خود بعض کتب حدیث مثل مشکوة و صحیح بخاری به خدمت والد بزرگوار خود گذرانیده به طریق روایت اخذ این علم فرموده بودند و سند ایشان به واسطه میر محمد زاهد تا ملا جلال الدین دوانی می رسد ... سپس به بررسی استاد پدرش و کتاب های روایت شده او می پردازد. یک جا هم از یکی از تألیفات پدرش الارشاد فی مهمات الاسناد یاد می کند. در نسخه نامی از مولف برده نشده اما با توجه به سطوروی که ذکر کردیم و کتابی که از پدرش نام می برد شکمی باقی نمی نماید که مؤلف کتاب همان عبدالعزیز دهلوی است.

[بستان المحدثین، ترجمه عربی، ص ۱۰-۱۱ و ۱۵: فهرس الفهارس کتابی، ص ۱۷۸ - ۱۷۹؛ تفحات الازهار، ج ۱، ص ۱۶۲؛ فهرست میکرو فیلمهای دانشگاه علیگر، ج ۱، ص ۳۲۸]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۲۹۴۸

آغاز: الحمدلله و کفی و سلام علی عیاده الذین اصطفی خصوصاً علی سیدنا و مولانا محمد المجتبی و آله بدرالدجی ... اما بعد این رساله ای است راتعه و عجاله ای است نافع در فوائد متعلقه به علم حدیث؛ انجام: والا علم و مواد علم در عالم بسیار است و آن چه کمیاب است همین امورند. چه خوش گفت دانا که دانش بسی است xx ولیکن پراکنده با هر کسی است خط: نستعلیق تحریری زشت، بی کا، تا: جمادی الاول ۱۲۷۴ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶گ (۹۱-۱۰۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵x۱۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۸-۲۸]

● فوائد متفرقة / ریاضیات / عربی

favā'ed-e motefarreqe

کاشی، جمشید بن مسعود، - ۸۴۱ قمری

kāshī, jamshīd ebn-e mas'ūd (- 1438)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۷/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد اسماعیل بیرجندی قاینی، تا: ۱۲۸۶ق؛ ۴گ (۱۱۵-۱۱۸ار) [مختصر ف: - ۵۹۷]

● فوائد متفرقة / تفسیر / عربی

favā'ed-e motefarreqe

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

مطالبی است در تفسیر برگرفته از کتاب های «قیسات» و «تبراس» و «عیون المسائل» میرداماد.

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلوة على محمد صلى الله عليه و اله و سلم سيد الانبياء و خاتم المرسلين و على آله و عترته معالم الهدى و امناء الدين؛ **انجام**: داوار باشايغ (و) مهمله و (و) مفتوحين و سكون (ر) مهمله، لهشو يكسر (ل) و اشباع (ها) مفتوحه و (ش) منقوطة مكسوره و سكون واو؛ و لبنت بفتح (و) و اشباع (ل) مكسوره و سكون ب موحد.

خط: نستعلیق، بی ک، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، ۲۱ گ (۲۷۰-۲۹۰ پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۷/۵×۱۸ سم [ف: ۱-۱۲۷]

نوازی؛ ۱۹۰ گ، اندازه: ۲۱/۵×۱۷ سم [رایانه]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۵۳۷-ف

فهرست کتب و الرسائل و لمن هی من العلماء و الحدود و الإفاضل؛ **با** فهرست نامها؛ خط: نسخ، کا: سلام حسین برهان پوری، تا: جمادی الاول ۱۲۷۶ق؛ ۳۳۵ ص، ۱۵ سطر [فیلما ف: ۱-۳۶۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۱۴-ف

نسخه اصل: از آقای باقر رقت؛ بی ک، بی تا؛ تملک: عبدالله بن محمد سلامی مرئی یعبری [فیلما ف: ۳-۹۰]

● **الفهرست / فهرست / عربی**

al-fihrist

اخباری، محمد باقر بن محمد علی، ق ۱۳ قمری
axbārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad 'alī (- 19c)
فهرستی است از اسماء رجال با ذکر کتابها و اصولشان که در کتاب صحیفه الصفای عموی مؤلف، محمد بن عبدالنبی اخباری آمده است. مؤلف اسماء رجال را به ترتیب الفبائی آورده و فقط نام کتاب یا اصل آنها را ذکر نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۰۷/۲

آغاز: الحمد لله ولي الحمد و مستحقه و صلى الله على خيرته من خلقه محمد و آله الاطياب ... اما بعد فاني لما رأيت جماعة من شيوخ طائفتنا من اصحاب الحديث عملوا فهرست كتب اصحابنا و ما صنفوه من التصانيف و ردوه؛ **انجام**: ابو طيب الرازي من اجله المتكلمين و له كتب كثيرة في الامامة و الفقه و غيرها من الاخبار و له كتاب زيارة الرضا و فضله و معجزاته.

بی ک، بی تا؛ در پایان کتاب انهاء محمد بن عبدالنبی اخباری و اجازة نامه وی به مؤلف موجود است؛ جلد: تیماج آبی، ۱۸ گ (۲۶-۴۳ پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۱۵/۵ سم [ف: ۲۶-۱۰۸]

● **فهرست / فهرست / فارسی**

fehrest

تبریزی خیابانی، علی بن عبدالعظیم، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۶ قمری

tabrizī xiyābānī, 'alī ebn-e 'abd-ol-'azīm (1865 - 1947)
فهرست مطالب کتابهای روضات الجنات، قصص العلماء، دارالسلام و تفسیر ابو الفتوح رازی می باشد که مؤلف آنها را با شماره صفحات تنظیم نموده است.

[دایرة المعارف تشیع: ۳۴۷/۷؛ نقیباء البشر: ۱۴۶۸/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۰۰

آغاز: فهرست اسامی العلماء و السادات از کتاب روضات الجنات با ذکر عدد صفحات، الهمزة من أسماء اعلام فقهاء الامامية (ر ض)، صفحه ۲ شیخ ابراهیم بن مسعود الثقفی صاحب کاب

● **الفهرست / فهرست / عربی**

al-fihrist

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
rašti, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

در آن کتابهای استاد خود شیخ احسانی از شرح الزیارة تا رساله فی شرح حدیث علی «رایت رجلا انا الی الآن اسئل عنه فقلت له من انت فقال انا الطین» (از ش ۱ تا ۹۹) و آثار خویش را (از ش ۱ تا قلع) برشمرده و شرحی هم درباره هر یکی گفته و آن را پس از مرگ استاد خود ساخته است.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۱۶۱/۲

آغاز: تذنیب نذکر تفصیل بعض کتب الشیخ اعلی الله مقامه و مصنفاته فتقول ان مولانا و استادنا من سدة اقباله الی الله ... لم یزل مشغول و ناظرا بمطالعة هذا الكتاب [القران]؛ **انجام**: فی اجوبة المسائل نسل الله ان یختم لنا ... بالحسنی انه علی ذلك قدیر و بالاجابة جدیر و صلى الله على محمد و آله الطاهرين.

خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۴۲ گ (۸۹-۱۳۰)، ۱۲ سطر (۱۶×۹)، اندازه: ۲۲×۱۴/۵ سم [ف: ۱۵-۴۱۳۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۰۵۴/۳۳

خط: نستعلیق؛ کا: غلام علی بروجردی، تا: ۱۲۵۶ق، جا: بروجرد؛ اص (۲۴۶ ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۱۵ سم [ف: ۴۴-۲۲۳]

● **فهرست / لغت / فارسی**

fehrest

نراقی، عبدالصاحب محمد بن احمد، ۱۲۱۵؟ - ۱۲۹۷ قمری

narāqī, 'abd-os-sāheb mohammad ebn-e ahmad (1801 - 1880)

چون عبارات عبری کتاب «سیف الامه» از کتب و اسفار انبیا گذشته مانوس بیشتر سودبرندگان نبود به دستور والد مصنف به جهت ترجمه اعراب و حروف کلمات، این فهرست را فراهم آورد.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۰۰/۳

● الوصية / كلام و اعتقادات / عربی

al-waṣīya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

«وصیت‌نامه» یا بهتر در واقع «اعتقادنامه» ایشان است از بیان شهادت به خدا، به پیامبر و امامان و پذیرفتن مرگ.

آغاز: الحمد لله الذي اختار لنفسه الدوام والبقاء وقهر عباده بالموت والفناء و اوجب الوصية عند حلول المنية ... اما بعد، فهذه وصية العبد المسكين ... كاظم بن قاسم الحسيني ابا الموسوي اما و الرشتي مولداً و الكربلائي مسكناً ... فاول وصيتي اني اشهد ان لا اله الا الله وحده ...

انجام: تو ان وفقني الله سبحانه و تعالي الدفن في الرواق فليخذوا ان يجعلوا مدقني من طرف الرأس ... اللهم اني اسألك بحق محمد و آله (ص) أن تغفر لنا ذنوبنا و تكفر عنا سيئاتنا و سيئات المومنين و المؤمنات و يحشرنا مع صاحب هذه الوصية.

۱. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه: ۳۶۱۱/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: خراسانی ترشیزی، احمد بن اسماعیل، تا: قرن ۱۳؛
۳ گگ (۲۳-پ-۲۵)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۰/۵ سم [محدث
ارموی مخ: ۳-۱۶۸۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۳۴/۹-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عباس بن علی محمد زنوزی، تا: ۱۲۶۷ق؛
۵ ص (۱۸۵-۱۸۹) [عکسی ف: ۱-۴۰۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۱۰/۱

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج، ۳ ص (۳۰۲-۳۰۴)، اندازه:
۱۳×۲۰/۵ سم [ف: ۱۲-۴۷/۲]

✓ ● الوصية / متفرقه / عربی

al-waṣīya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

سید کاظم رشتی رئیس فرقه شیخیه ابتداء در این وصیت نامه با کلمات چند خود را از شیعیان اثنی عشریه و پیروان محمد و علی می داند و سپس با بیان «یا اخوانی» نصایحی به پیروان خود در مسائل زیر می نماید: عمل به تقوی و اصلاح ذات البین و بیداری از خواب غفلت و لزوم هر عصری به ولی که چون زمان او برسد او حکم به امر دین می کند و بر امت واجب است که به سخنان او گوش فرا دهد و عمل کند بر شماست فرار از اختلاف و قرار در تحت اتفاق و پس از این قول می گوید پیروان سه صنف اند: عالم عامل کامل و طالب جاهد مشغول و عام قاصر

جاهل. این سه صنف باید باهم سلوک کنند، عالم کامل مطلق و حاکم به حق است و دون او اتباع او می باشد و باید فرمانبر او شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶۲۳/۲

آغاز: بسم الله، الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب و لم يجعل له عوجا فيما لينذر من لده؛ انجام: و قضاء الحوائج و رفع الاعادي و لترويح الروح الا قدس لمولانا و سيدنا اعلى الله مقامه و السلام على اهل الاسلام.

خط: نسخ، کا: شیخ علی محمد شاهرودی، حاج شیخ مهدی، تا: ۱۳۱۹ق؛ ۱۲ ص (۱۹۳-۲۰۴)، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه:
۱۳×۲۰ سم [ف: ۱۰-۱۸۰]

● الوصية / اخلاق / عربی

al-waṣīya

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری
kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تاریخ تألیف: ۱۳ شعبان ۱۲۷۱ق؛ محل تألیف: لنجر (قریه)
کرمان

سید زین العابدین شیرازی در سالهای ۱۲۷۰-۱۲۷۱ق به کرمان رفته و با کرمانی الفت داشته، هنگام بازگشت به وطن از وی درخواست وصیتی نموده و کرمانی این وصیت نسبتاً مفصل را برای وی به رشته تحریر در آورده است در دو مقاله (مربوط به امور علمی و عملی) و مدعی است که مطالب را امام زمان علیه السلام به قلم وی جاری ساخته است. این رساله در دو فصل تنظیم شده: ۱. فیما یجری الحجة علیه السلام علی قلمی فی وصیتی له فی الامور العلمیة؛ ۲. فیما اوصیک فی مقام العمل.
چاپ: ایران، سنگی، ۱۳۴۴، رحلی، ۱۹ ص (صص ۵۳۶-۵۵۴)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۳۹۲/۳

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى ... ان هذه وصية مني الى المولى الولي الحفي؛ انجام: و لا تس نصيبك من الدنيا كما أحسن الله اليك.

خط: نسخ زیبا، کا: حسینی، جعفر، تا: شوال ۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج،
۶ گگ (۱۲۶-پ-۱۳۱)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰ سم [ف: ۶-۳۷]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۲۰۴/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... وبعد فيقول الرميم الفاني و الاثيم الجاني ... ان كرائم النعم من الله سبحانه علينا ان قدر الله سبحانه وله الحمد تشرفنا بملاقات السيد السند والمولى المعتمد صاحب الاخلاق الزكية؛ انجام: وحيث اتجهتم ساعدتكم سلامة×× ويريكم الرحمن من كل جانب / مفيضاً عليكم ما قصدتم من المنى×× بنهج سلكتكم في فنون الاساليب

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سی و چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276272

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۳/۲۰۱۴

[الذریعه ۹: ۱۰۴۶]

استطعت و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه أنیب.

خط: نسخ، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی؛ ۱۲ گک (پ-۱۲پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۵سم [ف: ۲-۴۷۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۲۵۰

خط: نسخ خوش، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۲۱۳ گک، ۱۹ سطر (۵/۶×۱۵/۵)، اندازه: ۲۱×۱۱سم [ف: ۱۷-۸۹]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۸۸۷

خط: نسخ، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۳۷ گک، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۱۰/۴سم [ف: ۱-۴۵۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۶۷۶

آغاز: برابر؛ انجام: و العکس و الحادی عشر فللزم الاعتزال و نقل القول ...

خط: نسخ، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۸۷ گک، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۵×۱۴/۷سم [ف: ۴۱-۱۵۳]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۱۳۲۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۹۷ گک، ۱۵ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۲۱×۱۷سم [ف: ۵-۳۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۳۷۰/۲

خط: نسخ، بی کاء، تا: ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج، ۲۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۱۶-۵۲۳]

۹. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه: ۱۹۶/۳

آغاز: برابر؛ انجام: و الجمعة الأئمة الثمانية (ع) و السبت الزهراء لانها بها الكمال و التمام.

خط: نسخ جلی، کا: کمال الدین عبدالعالی بن محمد رضا طبسی خراسانی، تا: ۱۲۵۴؛ افتادگی: انجام؛ دو باب از کتاب سوم در ۲۳ رمضان ۱۲۵۴ و باب سومش در ۱۳ ذیحجه ۱۲۵۴ به درخواست ملا ولی الله، محشی از مؤلف به عنوان «منه مذ ظله»؛ جلد: تیماج سوخت، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۲×۱۶سم [ف: ۱۳۶-]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۴۹۷/۱

آغاز: برابر؛ انجام: و الجمعة الاثمة الثمانية عليهم السلام و السبت الزهراء علیها السلام لانها بها الكمال و التمام و قد روى ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی کاء، تا: سه شنبه ۶ شعبان ۱۲۵۵ق، جا: کربلا؛ مصحح؛ ۱۴۹ گک (۳-۱۵۱ر)، اندازه: ۲۱×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۳-۱۱۹۱]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۶۲/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۲ محرم ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۱ گک (۱۰۶-۲۱۶ر)، ۲۳ سطر (۵×۸/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۴۹-]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۵۳۴/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محسن، تا: ذیقعد ۱۲۶۷ق؛ افتادگی: انجام؛

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۲

خط: نستعلیق، بی کاء، تا: قرن ۱۴؛ با چهار تصویر در این نسخه: ۱. عکس مشتری با دوست ناصح، ۲. صورت دختر با مادر که در باب شوهر سخن می گوید، ۳. قطعه و صورت خسرو پرویز و کشتن شیر را در نظر شیرین محبوب خود، ۴. عالم و مرید؛ جلد: تیماج، ۵۴ گک، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۲۱×۱۴سم [ستا: ف: ۱-۳۸۲]

● اللوامع الحسينية في الحكمة و العرفان و عقائد

الشیخية / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / عربی

lawāmi'-ul ḥusayniyya fi-l ḥikma-ti wa-l 'irfān wa 'aqā'id-iš šayxiyya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

rašī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

محل تألیف: کربلا

مطالب متفرقه ای است در حکمت و عرفان و عقاید به روش شیخیه که به درخواست شخصی، در یک «مقدمه»، دو «باب» و یک «خاتمه»، و هر یک دارای لمعات و اشارات تألیف شده است. محمد تقی هروی تعلیقی بر آن دارد که به شرح مراد مؤلف پرداخته بر اساس آنچه از او شنیده و به «الدرر المثنورة» نام نهاده است.

آغاز: حمداً لمن خلق الانسان و علمه القرآن الناسخ بجميع الأديان ... أما بعد فیا أيها الصالح الصفي و الفاضل الزكي قد أجبنا دعوتك.

چاپ: تبریز ۱۲۷۱ق، سنگی، همراه «تفسیر آیت الکرسی و تفسیر سوره قدیر و شرح حدیث عمران صابی».

[الذریعه ۱۸/۳۶۶؛ فهرست کتب مشایخ ۱۰۷/۲ با عنوان لوامع الحسينية]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۵۰۴/۳-عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و يضرب الله الامثال الناس و ما [...] الناس ان کتم فی رب من البعث فانا خلقناکم من تراب ثم من نطفة الابتر ...

خط: نسخ تحریری، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ ۲۳ سطر (۵/۱۱×۲۲)، اندازه: ۳۰×۲۱سم [عکسی ف: ۱-۳۳۶]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۷۲۴/۱-عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: و الجمعة الاثمة الثمانية (ع) و السبت الزهراء (ع) لانها بها الكمال و الاتمام. و قد روى ...

خط: نسخ خوش، بی کاء، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۶۲ص (۱-۲۶۲)، ۲۵ سطر (۵/۸×۱۷)، اندازه: ۳۰×۲۱سم [عکسی ف: ۱-۳۳۶]

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه: ۶۷۳/۱

آغاز: برابر؛ انجام: الی ما أنهاکم عن ان أريد الا الاصلاح ما

فرستگان: نسخ های خطی ایران (فخا)؛ بیست و هفت؛ به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۳/۲۰

(۷۹-۸۵)، ۹ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸ اسم [رایانه]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۷

آغاز: هذا نداء الابهي الذي ارتفع من الافق الاعلى في سجن عكا هو المبين العليم الخبير حق شاهد و مظاهر اسما و صفاتش گواه که مقصود از ارتفاع ندا؛ انجام: از حق جل جلاله سائل و آمل که حضرت ملوک و سلاطین را که مظاهر قدرت و مطلع عزت اند تايد فرمايد بر اجراء اوامر و احکامش انه هو المقتدر القدير و بالاجابه جدير

یکی از الواح بهاء الله است که آن را در زندان عکا نوشته و در آن احکام دین بهایی را در پانزده بشارت بیان کرده؛ خط: نستعلیق خوش، کا: علی اکبر روحانی، تا: ۱۳۱۸ق؛ خریداری از جعفر خادم، ۱۹/۰۷/۱۳۸۲؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹ص (۸۵-۱۰۳)، ۹ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸ اسم [رایانه]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۷

آغاز: بنام دوست یکتا قلم اعلی اهل بها را بفیوضات رحمانیه بشارت می دهد و جمیع را نصیحت می فرماید؛ انجام: محض فضل و عنایت این لوح از سماء مشیت الهیه نازل تا جمیع احبا بما اراد الله شوند ... انه لهو المبین المتکلم الصادق المتعالی العزیز الامین. «بعون الله و تأییده و توفیقه بر حسب خواهش فرزندی فؤاد حفظه الله ف جمیع الشئون و الاحوال بتحریر این مجموعه مبارکه موفق گردید فانی علی اکبر روحانی سنه ۱۳۱۸

یکی از الواح بهاء الله است در نصیحت به پیروانش؛ خط: نستعلیق خوش، بی کا، بی تا؛ خریداری از جعفر خادم؛ جلد: تیماج مذهب، ۵ص (۱۰۳-۱۰۷)، ۹ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸ اسم [رایانه]

لوح / بهائیت / فارسی

lawh

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری bahā'-ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mīrā bozorg (1818 - 1892)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۱۴/۳

آغاز: بسم الله الاقدس العلی الابهي. آنچه از معنی بیت در آیات الهی نازل و از افق سماء حقیقت مشرق همان تمامست و فصل الخطاب لاینکره الامن کان من الجهال؛ انجام: در کل احوال پناه بحق برده که مبدا متابعت نفوس کاذبه نماید. قد انتهت الظهور الی هذا الظهور الاعظم، کذلک ینصحکم ربکم العليم الحكيم و الحمد لله رب العالمين
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۷گ (۴۹-۵۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۹ اسم [ف: ۹-۱۶۹]

لوح / بهائیت / عربی

lawh

محمد علی (اشک)؛ جلد: تیماج، ۵ص (۲۳-۲۷)، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱/۲×۲۰/۸ اسم [رایانه]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱۳

آغاز: هو الله تعالی شانہ العظمة، و الاقتدار؛ انجام: لاتنسی ما سمعا و رایت ان اشکر و قل الحمد لله رب العالمين
خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: میشن، ۲گ (۵۳پ-۵۴ر)، ۱۱ و ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸ اسم [ف: ۹-۱۶۷]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۰۸/۱

آغاز: ان یا ایها العبد اسمع؛ انجام: فی کل حین علی سیبل جدید و البهائ علیک
خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: میشن، ۳گ (۱پ-۳پ)، ۱۱ و ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸ اسم [ف: ۹-۱۶۶]

لوح / بهائیت / عربی و فارسی

lawh

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری bahā'-ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mīrā bozorg (1818 - 1892)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۶۹/۹

آغاز: یکی از احباب الهی مکتوبی یکی از علما ... یا ایهای المعروف بالعلم و التائم علی شفا حفرة الجهل انا سمعنا بانک اعرضت عن الحق و اعرضت علی احد من احباء الله؛ انجام: باری مقصود آنکه این کلمات بیان واضح مبین تفسیر شود. و السلام علی من اتبع الحق ... انه لهو العليم الحكيم
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن، ۱۱گ (۵۵پ-۶۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۹ اسم [ف: ۹-۱۶۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۷۸۶/۱۳

آغاز: هو. مخفی نباشد بر احدی از موجودات که شبهه ای نبوده و نیست که خداوند عالم جل ذکرة العالی لم یزل و لایزال به وجود کینویت خود بوده و هست؛ انجام: و جحدوا بها و استیقتهای فی انفسهم ظلماً خواهند بود و خداوند فاصل است ما بین عباد و الله خیر الفاصلین

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۴گ (۲۱-۲۲پ)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۲ اسم [ف: ۲۰-۳۲۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۶۹۴۷

آغاز: هو الله العلی الاعلی اصل کل الخیر هو الاعتماد علی الله و الاتقیاد لامره و الرضا لمرضاته اصل الحکمه هی الخشیة عن الله عز ذکرة؛ انجام: و صرفنا لک کلمات الحکمه لشکر الله ربک فی نفسک و تفتخر بها بین العالمين

یکی از الواح بهاء الله می باشد که در آن اصول اخلاقی را بیان کرده است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: علی اکبر روحانی، تا: ۱۳۱۸ق؛ خریداری از جعفر خادم؛ جلد: تیماج مذهب، ۷ص

● الايقاعات الشرعية / فقه / فارسی

al-īyqā'āt-iš šar'īyya

برخی از عقود و ايقاعات شرعیه است. شامل: وکالت نامچه؛ طلاق؛ وکالت نامچه دیگر؛ بیع شرط؛ آزاد نامچه؛ توبه نامچه؛ هبه نامه معوضه؛ مزارعه نامچه؛ وصیت نامچه؛ خطبه مصالحه نامچه؛ استشهاد نامچه؛ قبالة نکاح؛ اجاره نامچه؛ صلح نامچه و ...

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۷۳۵/۳

آغاز: وکیل مطلق نمودن و نایب مناب شرعی خود گرداند فلان ولد فلان فلان مطلق را در خصوص مطلقه نمودن زوجه مدخوله اش و هی المسماءه فلاته خانم؛ انجام: وکیل و ماذون در توکیل غیر است توکیلا صحیحا شرعیا ماذونا فی توکیل الغیر و صیغه گفته شد تحریرا.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکرآه مهر، جلد: تیماج یک لا مشکی، ۱۳ گ، اندازه: ۲۳×۱۱ سم [ف: ۵-۱۵۳]

● ايقان / بهائیت / فارسی

īqān

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری
bahā'-'ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mīrāzā bozorg (1818-1892)

در اثبات آیین باب که در چهل سالگی در بغداد و یا به گفته ادوارد براون در سال ۱۲۷۸ ق در بغداد نگاشته است. به قول ادوارد براون در تاریخ ادبیات خود، نخستین دفاع نامه ای است که با ذکر دلایل تدوین شده و تاریخ تألیف آن قبل از ادعای من یظهره اللهی بهاء الله می باشد. شامل دو باب: ۱. الباب المذكور فی بیان ان العباد لن یصلوا الی شاطی العرفان ...؛ ۲. الباب المذكور فی بیان شمس الحقیقه. در این کتاب ابتدا از کیفیت ظهور انبیا قدیم سخن رفته بعد نام یکایک آنها بر شمرده می شود سپس از ستم هایی که مردم عامی بر آنان روا داشته اند مطالبی ذکر می کند تا آنکه دور به ظهور محمد (ص) می رسد و از مطالبی که بر آن حضرت رفته سخن به میان می آید. نویسنده پس از آن از آیات قرآنی و احادیث اسلامی برای حقانیت مسلک خود شواهدی نقل می کند.

آغاز: بسم ربنا العلی الاعلی، الباب المذكور فی بیان ان العباد لن یصلوا الی شاطی بحر العرفان الا بالانقطاع اتصرف عن کل من فی السموات والارض فلنقدس انفسکم یا اهل الارض انجام: وکذلک نزل من قبل ان انتم تعقلون المنزول من الباء الهاء والسلام علی سمع نعمته الوراق فی سدره المنتهی فسبحان ربنا الاعلی.

چاپ: در ۱۳۱۸ در مصر؛ ۱۲۳۳ و ۱۳۰۹ در عکا؛ شیکاگو ۱۹۰۷م، وزیر، ۱۹۰ص؛ لاهور، ۱۹۱۴م، وزیر، ۲۹۱ص؛

بمبئی، ۱۳۱۰ق، سنگی، وزیری، ۲۱۴ص

[نسخه های مزوی ۱۷۳۴/۲؛ مشار فارسی ۶۳۱/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، مشکی، عطف تیماج سبز مقوایی، ۲۲۸ گ، ۱۹ سطر (۱۳/۵×۸)، اندازه: ۱۹/۵×۱۳ سم [ف: ۳-۴۳۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۵۷ ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشتی درباره این کتاب با این آغاز: «بعد از مراجعت از مکه این کتاب الخ»، و یادداشتی است درباره کتاب بدین عبارت: «بسمله بدون شبهه مصنف این کتاب مزخرف از طائفه ضاله مضملة بایه است. سر تا پا ملاحظه شد، کلماتی که در اواخر کتاب بعد از مقدمات سخیفه در اثبات حقیقه طریقه بایه دارد از کلمه استشهاد چنین (کذا) بواصل شدن قریب چهارصد نفر از معروفین بایه که اسم (ناخوانا) آنها را ذکر کرده مثل ملا حسین و ملا محمعلی و سید یحیی و نحو اینها صراحت در بایبی بودن او دارد. حرره الاحقر»، نویسنده یادداشت مزبور تصریحی به نام خود ندارد ولی حدس می زنم که سید محمد صادق سنگلجی باشد؛ در هامش ص ۸۶-۹۰ نسخه یادداشت مفصلی است از همان مقوله کتاب و تأیید بایه به همان قلم متن؛ کاغذ: فرنگی کاهی، جلد: تیماج سبز تیره، ۶۴ گ، ۱۶ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۲۳×۱۸ سم [ف: ۲-۲۴۱۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۳۵۰/۱

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ در هامش آغاز نسخه ما کسی چند سطر در باره انتقاد از این کتاب و اینکه اسلوب آن با قواعد دستور زبان عربی نمی سازد نوشته است چنانکه غلط های آن را می بینیم. در گ ۶ همین نویسنده از کتاب خرده گرفته است؛ کاغذ: فرنگی کیود و سفید، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۷ سطر (۱۴/۵×۹)، اندازه: ۱۵×۷/۵ سم [ف: ۸-۳۸]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن اصفهانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز اسلیمی، ۸۱ گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۱۱ سم [ف: ۱-۲۴۳]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۸۰۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد باقر خراسانی، تا: شبه غره ربیع الاول ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۲۴۳ص (۴۷-۲۸۹)، ۱۵ سطر (۱۲×۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۱۰ سم [ف: ۲-۳۳۶]

فرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

● الاصغر و الاقصو / فلسفه / فارسی

که باید از مجتهد تقلید کند و ...

[فهرست کتب مشایخ، ۳۵۳ ش ۲۹۵]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۳/۱۳۹۱-عکسی

آغاز: قال سلمه الله تعالى مالحكمة في غيبة ع؛ انجام: ولا يريد ان الدنيا و الآخرة نصيب.

بخشی از آن است، با پرسش سوم (غیبت امام) آغاز می شود بی دیباچه تا پرسش ششم (دنیای ملعون). ناگهان به «جواب مسائل ملا حسین کرمانی» می پردازد؛ ۲۱ ص (۱۸۷-۲۰۷)؛ خط: نسخ بخته، بی کا، تا: قرن ۱۳ [عکسی: ۱-۲۶]

● الاصفی = تفسیر اصفی / تفسیر / عربی

al-asfā = tafsīr-i aṣfā

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶-۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāshānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598-1680)

وابسته به: الصافی = تفسیر صافی؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۹۱-۱۰۰۶)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۶ق

یکی از تفسیرهای سه گانه ملا محسن فیض است که مطالب آن از تفسیر کبیر مؤلف موسوم به «الصافی» انتخاب شده است. ملا محسن تفسیر «الاصفی» را نیز خلاصه نموده و سومین تفسیر خود را بنام «المصفی» به رشته تحریر درآورد و بدین ترتیب تفاسیر سه گانه ملا محسن فیض با نام های «الصافی، الاصفی، المصفی» به تألیف رسید. مؤلف در کتاب «الاصفی» همچون تفسیر کبیر خود بر تفاسیر اهل البیت (ع) اکتفا نموده و گاهی از تفاسیر دیگر با تصریح به اسم آن تفسیر مطالبی را بیان می کند. احادیثی که از ائمه معصومین (ع) در این کتاب روایت شده با یکی از عناوین «قال، فی روایة، ورد» و آنچه از اهل سنت روایت شده با عنوان «روی» بوده و اگر خود مؤلف در روایتی تصرف نموده آن را تذکر می دهد. «الاصفی» در دو جزء مرتب شده: ۱. از ابتدای قرآن تا آخر سوره بنی اسرائیل؛ ۲. از ابتداء سوره کهف تا آخر قرآن.

آغاز: الحمد لله الذی هدانا لبتمسك بالثقلین و جعل لنا القرآن هدی و المودة فی القربی قره عین ... اما بعد، فیقول الفقیر.. هذا مما اصطفت من تفسیری للقرآن انجام: و قد سبق تفسیر شیطین الانس فی سورة الانعام. تم کتاب الاصفی

چاپ: در حاشیه «صافی»، ۱۲۷۴ و ۱۳۱۰ق؛ جداگانه، تهران، ۴-۱۳۵۳، سنگی؛ چاپ تحقیقی، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶ش؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۱۶ق، رحلی، ۱+۶۶۱ص (در هامش)

al-asqar va-l-aqsar

میرفندرسکی، ابوالقاسم بن میرزا بزرگ، -۱۰۵۰ قمری

mīrfendereskī, ab-ol-qāsem ebn-e mīrzā bozorg (-1641)

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۲۵۳/۲۳

بی کا، بی تا [ف: ۳-۱۱]

● اصغریه / شعر / فارسی

asqariye

ضیائی مرندی، جهانگیر، ۱۲۷۵-۱۳۵۲ قمری
zīyā'ī marandī, jahāngīr (1859-1934)

در این منظومه همان نزاع مشهور صوفیان که جنگ بین عشق و عقل است اساس کار می باشد و نیز همان رجحان معروف که رجحان عشق بر عقل است چنان که سرنوشت همه بحث های این چنینی صوفی است می آید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۳۵/۱

آغاز: عشق را علت بود ارشاد عقل xx پس برانداز همه بنیاد عقل؛ انجام: کن عطا یارب ضیائی بر دلم xx از ولای این حسین محترم خط: شکسته نستعلیق، کا: نعمت الله مرندی، تا: ۱۳۰۳ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره، کاغذی، مقوایی، ۵ص (۱-۵)، ۱۹ سطر (۱۴x۹)، اندازه: ۲۲/۵x۱۸سم [ف: ۴-۳۹۴]

← اصفهان < فتحنامه قندهار

● الاصفهانیة = جواب المسائل الاصفهانیة / گوناگون / عربی

al-iṣfahāniyya = jawāb-ul-masā'il-il-iṣfahāniyya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲-۱۲۵۹ قمری
rašī, kāzem ebn-e qāsem (1798-1843)

پاسخ بیست پرسش است از مسایل گوناگون که کسی از اصفهان پرسیده است: ۱. دلیل عقلی بر نبوت خاصه و امامت خاصه است؛ ۲. اسرار نماز و زکات و ...؛ ۳. حکمت غیبت امام عصر؛ ۴. حکمت انسداد باب علم؛ ۵. جمیع میان آیه «لیس للانسان الا ما سعی و الاراد لفضائه و لا معقب لحکمة»؛ ۶. معنی فرمایش حضرت علی (ع): «تعلق القلب بالموجود شرک و بالمفقود کفر»؛ ۷. حقیقت دنیای ملعونه مذمومه و دنیای محبوبه ممدوحه؛ ۸. در آیه «کمثل الشيطان اذ قال للانسان اکفر فلما کفر» چگونه کفر عرضی اشد از کفر ذاتی شده؛ ۹. حکم این که جاهل نماز طواف را فاسد به جا آورد؛ ۱۰. حکم کسی که نداند

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (نخا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

[فهرستواره منزوی ۱۰۱۹]

سالکین سیل صدق از کمترین خواهش فرمودند که رساله‌ای در اصول دین که مشتمل ... پنج باب اول در توحید است و در آن چند فصل است ...

انجام: سپس بدرستی که او تعالی شانه ولی هر چیز است و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله ... و منکری فضائلهم الی یوم الدین

چاپ: تبریز، ۱۲۷۱، چاپ سنگی؛ تهران، چاپ سنگی؛ بی ناشر، بدون تاریخ، خشتی، ۱۲۲ص

[دنا ۱۰۸۶/۱ (۴۹ نسخه)؛ نسخه‌های منزوی، ۸۸۲/۲ (۷ نسخه) و ۸۸۹/۲ اعتقادات، که بایستی همین کتاب باشد؛ الذریعة ۱۹۲/۲ و ۱۹۸؛ فهرست کتب مشایخ، ۳۱۲ رساله در عقاید پنجگانه؛ فهرستواره منزوی ۹۶/۹ (۳۵ نسخه)؛ مشار فارسی ج: ۱: ۳۶۹]

۱. قم؛ گلبایگانی؛ شماره نسخه: ۷۳۴۱/۱-۳۷/۱۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول محرر مذهب؛ جلد: تیماج زیتونی، ۱۱۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱-۴۱۳]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۱۴۶/۱

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۱۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۶۶۶

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی سیاه، ۱۱۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۰×۳۰سم [ف: ۲-۳۱]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۷۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی کا، تا: صفر ۱۲۳۵؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکى بدون مقوا، ۱۴۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۵-۱۵۷]

۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۵۴-الف-۶۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه جمادی الثانی ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱گ، ۱۸ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۲۱۰]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۰۳۶۹

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن معصوم قزوینی، تا: شنبه ۱۳ شوال ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: فستقی و نخودی رنگ، جلد: تیماج لایه‌ای قهوه‌ای، ۱۵ سطر (۵/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۴۳۶]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۲/۱۲۳۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عبدالکریم بن معصوم قزوینی، تا: ۱۲۴۴ق؛ ۱۹۳ص (۱۹۶-۳۸۸) [عکسی: ۱-۳۱]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۰۵۶

گلبایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلبایگانی؛ شماره نسخه: ۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ مهر: مؤلف «عبد محمد جعفر بن محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۰۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۵×۲۱سم [ف: ۴۸]

● اصول الدین / کلام و اعتقادات / عربی

usūl-ud dīn

آل عبدالجبار خطی، محمد بن عبد علی، -۱۲۵۹ قمری āl-e 'abd-ol-jabbār-e xatī, mohammad ebn-e 'abd-e 'alī (- 1843)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۸۱۴

آغاز: بسمله، الحمد لله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد فیقول محمد بن عبدعلی بن عبدالجبار؛ انجام: ان ظهر بعد التامل خطا فلیسدد الخلل فالانسان محل النسیان و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین المعصومین. خط: نسخ جلی خوش، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه نسخه ش ۱۷۸۰۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: شومیز [رایانه]

● اصول دین = اصول عقاید / کلام و اعتقادات / فارسی

osūl-e dīn = osūl-e 'aqāyed

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲-۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798-1843)

در اصول دین است به گونه گسترده و استدلالی، در ۵ «باب» و هر باب در چند «فصل»: باب ۱. توحید، در چند «فصل»: فصل در اثبات واجب الوجود، فصل در اثبات آنکه واجب الوجود یکی ست، فصل در آنکه تکلم در ذات واجب نمودن نشاید، فصل در اینکه مشابه و مماثلی و مجالسی ندارد ... ۲. عدل، در چند فصل: فصل بدان که از جمله صفات ثبوتیه ذاتیه عدل است، فصل چون دانستی که حق منزله از کل نقایص امکانیه و متصف به کل اوصاف کمالیه ازلیه می باشد ... ۳. پیامبری، در چند فصل؛ ۴. امامت، در چند فصل؛ ۵. معاد و حشر ارواح و اجساد، در چند فصل. نام مؤلف در دیباچه آمده است و ذکر شده که رساله‌ای در اصول دین، ولی نام ویژه‌ای بدان داده نشده است. در آن آمده است: «در کتاب کبیر خود و «رساله رشیدی» بیان نمودیم؛ تا بدینجا کتابی بدین نام از وی یافت نشده است.

آغاز: بسمله سپاس و ستایش بقیاس پروردگاری راست که شهباز بلند پرواز عقل هر چند در هوای وسیع فضای معرفت ذاتش پرواز کند ... بعدچنین گوید اقل العباد ... ابن محمد قاسم محمد کاظم الحسینی الرشتی ... که بعضی از طالبین طریق حق و

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۲

[عکسی ف: ۱-۳۹]

۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۸۴۹/۴

آغاز: برابر؛ انجام: لکمال الاختلال الحاصل فی البال و الحال و

صلی الله علی محمد وآله الطاهرین الطیبین الانجین

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ مصحح: ۲۲گ (۵۲-۷۴)، ۲۴

سطر، اندازه: ۲۰×۱۴/۵سم [مؤید: ۲-۲۸۴]

۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۴۳۱/۴

آغاز: برابر؛ انجام: و لو لا العجالة و كثرة الاشتغال و تواتر

الدواعی لکنت اذکر فی ذلك امورا عجيبة غريبة لکنه لا حاجة

الی ذلك فان فیما ذکرنا کفاية لمن اراد الصواب و الحمد لله فی

المبدء و المآب.

خط: نسخ، کا: عباس، تا: یکشنبه ۲۰ صفر ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج

مشکی ضربی مجدول، ۲۲گ (۲۱۲-۲۳۴)، ۱۷-۲۱ سطر

[ف: ۲-۴۱] (۱۵/۵×۶/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۱۴/۵سم

● الامر بین الامرین / کلام و اعتقادات / عربی

al-amr bayn-al amrayn

حسینی شیرازی، زین العابدین بن حسین، ق ۱۳ قمری
hoseynī šīrāzī, zayn-ol-ābedīn ebn-e hoseyn (- 19c)

رساله درباره مسأله جبر و اختیار است از دید کلامی و فلسفی و

رد و ایراد بسیار، با عناوین «فائده-فائده» برای عناوین مقدمات و

مسائل موضوع.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فبقول العبد الجانی و

المرتهن بوثائق الامال و الامانی

۱. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۳۶۲۲/۱

آغاز: برابر؛ انجام: قد تعالت آيته سبحانه عن ذلك علواً كبيراً اذ

لا شبهة بخلقه فان هذا من صفة الامکان كما عرفت

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ سطرها چلیبا،

مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۲۶گ (۱-۱۲۶پ)،

اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۱۰-۲۱]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۳۱۵/۵

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

و لعنة الله علی أعدائهم و مخالفینهم؛ انجام: و هو شرح معنی

الحركة و سبب تكونها و تحققها ...

خط: نسخ، کا: جعفر بن نجفعلی شیرازی، بی تا؛ افتادگی: انجام؛

جلد: چرم قرمز، ۵۳گ (۱۶۸-۲۲۰پ)، ۱۹ سطر، اندازه:

۲۲×۱۷سم [مؤید: ۱-۲۷۵]

● الامر بین الامرین / کلام و اعتقادات / فارسی

al-amr bayn-al amrayn

خسروشاهی، حسین بن علی، ق ۱۳ قمری

xosrošāhī, hoseyn ebn-e 'alī (- 19c)

مقایی با روکش کاغذ ابر و باد و گوشه ها عطف تیماج مشکی،

۲۱گ (۱۱-۳۲)، ۲۴ سطر (۱۷/۵×۱۲)، اندازه: ۲۳×۱۸/۵سم [ف:

۳۴-۳۸]

● الامر بالمعروف و النهی عن المنکر (شرح رساله ...)

/ فقه / عربی

al-amr bi-l-ma'rūf wa-n nahy 'an-il munkar (s.-u r.)

شرحی است مزجی بر یکی از متون فقهی بر مبحث امر به

معروف و نهی از منکر، تحت عنوان «قال رحمه الله».

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۴۵۸/۱

آغاز: بسمله حمدله کتاب الامر بالمعروف و النهی عن المنکر قال

رحمة الله المعروف هو كل فعل حسن اختص بوصف رآه علی

حسنه اذا عرف فاعله ذلك او دل علیه ... المراد بالفعل الحسن كما

صرح به فی المسالك؛

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی

لایهای، ۲۳ سطر (۱۷×۱۲)، اندازه: ۲۱/۵×۱۵/۵سم [ف: ۴-۲۰۲۸]

● الامر بین الامرین = السیر و السلوک / عرفان و تصوف /

عربی

al-amr bayn-al amrayn = as-siyr wa-s sulūk

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲-۱۲۵۹ قمری

rašṭī, kāzem ebn-e qāsem (1798-1843)

تاریخ تألیف: رجب ۱۲۳۳ق

در برابر خواهش برخی از اخوان، درباره مسأله «اسباب» و گفته

پروردگار «ان الله مجری الاشياء بالاسباب» و با مسأله «جبر و

اختیار» آغاز می شود و به سلوک و کیفیت صعود می رسد.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فبقول العبد ... کاظم بن قاسم

الحسینی الرشتی، ان بعض الاخوان و خالص الخلان الذي اثار

الله قلبه بنور التوفيق و سقاه بفضل من رحیق التحقيق.. قد سألتنی

عن مسئله عظيمة جليلة من عثر علیها و اهتدا إليها و اذا كانت

السنة الكل ناطقة بالوصول.

[فهرست کتب مشایخ، ۳۱۷ش ۲۲۰ «رساله» که می تواند همین گفتار باشد.]

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۳۱/۹

خط: نستعلیق هندی، کا: حسن بن امان الله دهلوی عظیم آبادی،

تا: چهارشنبه ۲۵ شعبان ۱۲۴۳ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج دو رو

قرمز، مجدول به اکلیل، اندازه: ۲۱×۱۴سم [ف: ۱-۱۹۰]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۲۱۰۰/۳-عکسی

آغاز: برابر؛ انجام: فیدرک صافها و يعرض عن كدرها، و لو لا

العجالة و كثرة الاشتغال و ... قد فرغ من تسويد هذه العجالة مؤلفها

يوم الجمعة العشر الاخر من شهر رجب المرجب سنة ۱۲۳۳

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۵؛ ۶ص (۲۶-۳۱)

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۲

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۸۵۸۱

آغاز: الحمد لله الذي جعل مدد النبوة مستمر السريان في الأمة و
ابقي نورها مدام الاشراف في القلوب فضلا منه و رحمة؛ انجام:
تمم الله لنا ذلك بالثبوت عليه و تنميته حتى نموت و نبعث عليه مع
العافية التامة بمنه و كرمه آمين.

خط: مغربی، کا: علی بن عبدالنبی بن سلیمان بن علی، تا: یکشنبه
۱۳ جمادی الاول ۱۱۷۵ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی،
۱۸۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۲×۱۷سم [ف: ۲۲-۱۵۸]

● الألم و وجه الحسن فيه / کلام و اعتقادات / عربی

al-alam wa wajh-ul ḥusn fi-hi

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵-۳۳۶ قمری

'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967-1045)

رساله کوتاهی در تعریف ألم و بیان وجه حسن آن که به نظر
مؤلف به غیر از سه جا (ظلم، عبث و مفسده) حسن دارد، سپس
ایشان با استدلال و بیان دیدگاه‌های دیگران، به بررسی موضوع
پرداخته است.

چاپ: در ضمن مسائل المرتضی، در بیروت، ۱۴۲۲ق

[مسائل المرتضی، بیروت، ۱۴۲۲ق، ۲۰۲-۲۰۷]

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۲۳/۳۶

آغاز: قال کک أن الأم یحسن اذا لم یکن ظلماً و لا عبثاً و لا مفسدة
استحقاق و زید فيه و لا کان علی وجه المدافعة فان ذکر القصد
فی الحد فصل الألم المقصود متى تعری من الوجوه الثلاثة؛ انجام:
لو کان شیء من ذلك مفسدة فی بعض الاوقات لوجب علی الله
تعالی أن یبینه لنا و یمیزه فلما یفعل ذلك علمنا أن جمیع الاوقات
متساوية فی وجوب ذلك كله و هذا بین، تمت.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۸۰-۸۱)،

۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۰/۵سم [ف: ۳۲-۷۶۸]

● الواح (گویا) / تراجم فارسی

alvāh (gūyā)

ابن خاوند فضل الله حسینی، ق ۹ قمری

ebn-e xāvand fazl-ol-lāh-e hoseynī (- 15c)

در شرح حال بزرگان خاندان خاوند شاه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۵۳۱

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۴ شوال ۱۲۷۷ق [مختصر ف: ۸۰-]

● الواح / بهائیت / عربی و فارسی

alwāh

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری

bahā'-ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mīrzā bozorg (1818-

آغاز: بسمله حکمای طبع علوم طبعی را بر سه قسمت کرده‌اند
فرنک که گفتگو می‌کند از خواص ظاهری و خواص اجسام
شیمی که گفتگو می‌کند از خواص باطنی و تقریرات ماهیت
اجسام و ثالثاً معدن شناسی؛ انجام: یکی از تجارب که بسیار با
فایده که بیان این مطلب را نحوی می‌کند و خوش مزه این است
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج
قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج، ۴۰گ، ۱۳ سطر، اندازه:
۲۱×۱۳سم [ف: ۱-۴۸۳]

● الالمام باخبار من بارض الحبش من ملوک الاسلام

/ تاریخ / عربی

al-almām bi-axbār-i man bi-arḍ-il ḥabaš min mulūk-il
islām

مقریزی، احمد بن علی، ۹۷۶۶-۸۴۵ قمری

maqrīzī, ahmad ebn-e 'alī (1365-1442)

تاریخ تألیف: ذیقعد ۸۴۱ق

چاپ: بتافیا، ۱۷۹۰م؛ مصر، مطبوعات التالیف، ۲۷ص، ۱۸۹۵م.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۸۶۴/۵

آغاز: بسمله. رب یا کریم الحمد لله رب العالمین ... و بعد فهذه
جملة من اخبار الطائفة القائمة بالملة السلامية ببلاد الحبشة؛ انجام:
و رضی عن اصحابه

خط: نسخ عربی، کا: محمد بن احمد قاضی، تا: دوشنبه ۱۹ محرم
۱۰۴۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی زرکوب مقوایی، ۸گ
(۸۸-۹۶پ) [ف: ۱۰-۱۷۰۷]

● الالمام و الاعلام بنفثة مولانا عبدالسلام / دعا / عربی

al-almām wa-l a'lām bi-naftat-i mawlā-nā 'abd-us-
salām

تاریخ تألیف: پنجشنبه ۴ ذیحجه ۱۱۲۹

شرح صلاة و دعایی است که شیخ عارف ابو محمد (ع) بن
مشیش بن ابی بکر به روش صوفیان ساخته و در آن مدح و ثنای
حضرت پیامبر اکرم (ص) را آورده است. این صلوات مفصل
که شامل بر مطالب عرفانی و صوفی است، دارای دو «مقدمه»
می‌باشد: ۱. کیفیت آفرینش و صفات حضرت پیامبر؛ ۲. دیدن
آن حضرت را در خواب و بیداری و انطباع هیکل وی در قلب
بیننده. نیمه اول این کتاب صلوات و در اثنا مقاصد صوفی ابن
مشیش با جمله‌های «اللهم صل ...» آمده و در نیمه دوم که به
عنوان خاتمه می‌باشد توضیح آنچه مشکل بود دیده می‌شود و
در این بخش منقولات بسیاری به نثر و شعر از بزرگان صوفیه
نقل شده است. نام کامل این کتاب «الالمام و الاعلام بنفثة من
بحور علم ما تضمنته صلاة القطب مولانا عبدالسلام» می‌باشد.

فرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛ جلد چهارم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276241

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۲